

Joona
Keskitalo

TAKAMAILLA

Saari,
joka repesi

BAZAR

Joona Keskitalo

Saari,
joka repesi

Takamailla I

BAZAR

Copyright © Joon Keskitalo ja Bazar Kustannus 2024
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Sitaatit sivuilla 9, 11, 13, 321, 323, 325, 327 kappaleesta
Can't Take My Eyes Off of You, sanoittanut Bob Crewe ja Bob Gaudio

Sitaatit sivuilla 194 ja 199 kappaleesta Flickorna på TV2,
sanoittanut Per Gessle ja Mats Persson

Sitaatti sivulla 364 kappaleesta En sjöman älskar havets våg,
sanoittanut Ossian Limborg

ISBN 978-952-376-779-9

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Tämä on tarina kahdestatoista askeleesta,
jotka suistivat Korppoon täydelliseen kaaokseen.
Aloitetaan lopusta.

Viimeinen askel

Luku 1

Kurttuiset sormet kääntävät nelipyöräisen senioriskootterin virta-avainta. Mittarivalot syttyvät, ja radio särähtää. Kohinan keskeltä erottuu epäselviä sanoja.

...khhh... can't take... khhh... eyes off of you...

Sormi napauttaa kaiutinta. Frank Sinatran hittikappale alkaa muotoutua.

...I love you, baby...

Vanha veteraani maiskauttaa huuliaan tyytyväisenä ja tunnustelee musiikkia olkapäitään varovasti liikutellen. Frank se vain osaa. Hän nykäisee suorien housujensa lahjetta hieman ylemmäs ja istahtaa skootterin päälle. Jouset ottavat mukavasti vastaan, selkäkään ei valita. Muutama märkä roska on tarttunut sivukatteeseen, ja vanhus pyyhkäisee ne pois. Rollaattori ei ole aivan Ferrarin punainen mutta tarpeeksi lähellä sitä – epäpuhtaudet ovat *inte bra*.

Vanhus on juuri kääntämässä kaasua, kun huuto seisauttaa hänet.

– Mihin sinä oikein luulet meneväsi?

– Helvete...

Vanhus kääntää radion hiljemmalle ja nostaa katseensa. Punaisen pirtin ovella seisoo tuima nuori nainen.

– Ajelulle, vanhus vastaa.

Nainen, tai tyttö hän vielä kai on, vie kädet lanteilleen ja katsahtaa taivaalle.

– Tässä säässä?

Vanhus seuraa katsetta yläpuolella vaanivaan harmaaseen massaan, joka valuu alas sumuna ja tihkuna. Ajoittaiset tuulenpuuskat ravistelevat puiden paljaita oksia.

– Tässä iässä jokainen aamu on kaunis, vanhus vastaa hymyillen.

Tyttö pudistaa päätään.

– Ymmärrän sen, mutta tämä on hoivakoti. Et voi tulla ja mennä ilmoittamatta. Et varsinkaan nyt, kun koko kylä... kaikki... no, on ihan sekaisin, tiedät kyllä. Sähkötkin ovat poikki.

Vanhus sipaisee tekohampaista kielellään ja väläyttää hurmaavimman hymynsä. Sellaisen, jonka päälle Frankkin ymmärtäisi.

– Tiedä, vaikka olisi viimeinen kevääni.

Vanhus näkee tytön ilmeen ensin pehmenevän mutta kovettuvan sitten uudelleen katseen lukkiutuessa hänen kauluspaitansa pullottavaan rintataskuun. Tyttö osoittaa kohoumaa sormellaan.

– Et kai vain? Ei kai taas? Tästä on puhuttu...

Tyttö harppoo muutamalla askeleella vanhuksen luo, työntää kätensä rintataskuun ja vetää sieltä esiin korttipakan.

– Anteeksi, tyttö mutisee. – Luulin, että olet taas sortunut polttamaan.

– Pah, hör du, jag har slutat röka länge sen, vanhus tuhahtaa. – Voinko nyt jo mennä? Haluaisin vielä nähdä meren ennen kuin kuukahdan.

Tyttö huokaisee syvään ja tarttuu terassin kaiteella lojuvaan avomalliseen kypärään.

– Mene sitten, mutta kypärä päähän.

– Nej nej, näytän vieläkin vanhemmalta, vanhus yrittää, mutta tyttö painaa tiukan kypärän väkisin paikoilleen, katoaa sisälle Regnbågenin ovista ja jättää hänet toljottamaan eteensä kypärän puristamat kasvot entistäkin kurttuaisempina.

Sateenkaaren pää, totta tosiaan.

Samalla kun ovi sulkeutuu, vanhus kaivaa Al Caponen oranssin sikariaskin sekä sytyttimen sukastaan. Hän kääntää radiota kovemmalle, heittää pötkön huuleen ja sytyttää sen. Savu maistuu taivaalliselta. Suolainen tuuli puhaltaa mereltä päin. Frank laulaa.

Oh, pretty baby, don't bring me down...

Vanhus kääntää kaasua ja melkein Ferrarin punainen seniori-skooteri ampuu jalkakäytävälle. Postilaatikat ja pihatiet vilisevät ohi täyttä kahdeksan kilometrin tuntivauhtia. Alamäen jälkeen oikealla odottaa K-market. Vanhus kaartaa sen pihaan, sammuttaa skootterin ja nappaa kotkapäisen kävelykepin tarakalta. Hän köpöttää sisälle selkä mahdollisimman suorassa ja pitkin askelin – kahdeksankymmentäyksi ikävuotta ei riitä syyksi antaa periksi painovoimalle.

Vanhus astelee limuosastolle, tarttuu Dr Pepperiin ja kiikuttaa sen kassalle. Kassan takana odotteleva nainen luo häneen soimaavan katseen.

– Tiedät, etten saisi myydä sulle näitä sokeripommeja.

Vanhus nakuttaa tekohampaitaan.

– Näihin ei tule reikiä.

Nainen naputtelee hetken kassakoneen kylkeä ja tuhahtaa sitten lempeästi.

– Ihan sama, olkoon, mutta kassa ei toimi. Sähköt ovat poikki. Maksa joskus.

Vanhus iskee naiselle tyytyväisenä silmää ja lähtee astelemaan oville.

– Hei, kuule.

Vanhus kääntyy. Myyjä näyttää hieman vähemmän lempeältä ja enemmän huolestuneelta.

– Sun ei pitäisi liikkua täällä yksin. Tiedäthän, että koko paikka on ihan sekaisin. Olen kuullut kaikenlaisia huhuja.

Vanhus huiskauttaa kättään ja avaa oven.

– Olen nähnyt pahempaakin.

– Pysy ainakin poissa Sturen hallilta. Siellä on jotain inhoitavaa tekeillä, myyjä huutaa perään.

Vanhus kiertää Dr Pepperin korkin auki, kulauttaa suullisen ja kiroaa pumpulissa kasvanutta nuorisoa. Heti ollaan julistamassa maailmanloppua, kun ilmassa on pientä levottomuutta. Toista se oli hänen nuoruudessaan. Jos ajat ovat kovat, ihmisetkin ovat. Kun ajat ovat helpot, porukka pehmenee.

Vanhus kaivaa sikarit esiin ja panee palamaan. Hän hyppää skootterilleen, kaasuttaa tien yli ja kääntää sumua halkovan etuvalon kohti Sturen verstasta. Renkaat pomppaavat rotvallista, ja keklusta rapisee tuhkaa aamulla silitetylle kauluspaidalle. Matka jatkuu, kunnes oikealla kohoaa keltainen puutalo. Pomppuinen piha saattelee hänet sen perällä kohoavalle hallille.

Radiossa kappale lähestyy loppuaan.

Hallin edessä kohoaa erikoinen rakennelma.

Vanhus päästää irti kaasusta, ja skootteri lipuu hitaasti py-sähdyksiin. Frank laulaa.

At long last love has arrived.

And I thank God I'm alive.

Dr Pepper putoaa kädestä, ja musta neste valuu kovaksi tappattua maata pitkin kohti jotakin, jota hän ei uskonut koskaan elämässään näkevänsä, ei täällä, ei keskellä Korppoota.

– Jävla...

Yllättäen sumusta ilmestynyt varis istahtaa *sen* päälle. Linnun nokasta valuu jotain kirkasta, kuolaa ehkä, jos linnut yli-päänsä kuolaavat. Samaan aikaan mies astuu esiin. Mies on tuttu, ja kun vanhus huomaa, mitä hänellä on kädessään, hänen alahuulensa alkaa vöpättää. Sitten hän tekee jotain, mikä tulee suistamaan Korppoon täydelliseen kaaokseen.

– Boman, laske se alas, vanhus karjaisee.

Sigfrid Boman ei vastaa, tuijottaa vain vieressään istuvaa varista. Varis lehahtaa raakkuen lentoon, ja mies seuraa sitä katkenneiden verisuonten kirjavoittamilla silmillään. Kun lintu on kadonnut sumuun, Sigfrid kääntää katseensa vanhukseen.

Radio särisee.

...khhh... and if it's quite alright...

...I need... khhh..., baby...

Toinen askel

Karhu pelastaa enkelin

Noin kuukautta ja tasan yhtätoista askelta aiemmin

Luku 2

Sigfrid Boman vetää syvään henkeä, istahtaa kivelle ja noukkii ämpäristä siian. Hän painaa peukalon kalan kaulalle ja työntää veitsen sisään kidusten alta. Surkea noronen verta valahtaa suumuja pitkin hänen sormelleen. Kaloissa on yhtä vähän verta kuin Siggellä onnea.

Hän nostaa katseensa merelle. Tihkun ja sumun keskeltä erottuu vielä ohut loittoneva varjo. Sitä se todellakin on – menneiden aikojen varjo. Hyvien aikojen varjo. Kuten hänkin. Sigge puristaa siikaa niin lujaa, että liha tirisee ulos sormien väleistä.

– Saatanan Johansson, hän mutisee.

Ei, vaan saatanan Sigge, heikko ja surkea Sigge, olet aina ollut, ääni hänen päässään muistuttaa.

Samaan aikaan varjo katoaa korkean kallion taa Käriskärin suunnalla. Tai eihän se oikeasti mikään varjo ole vaan vene. Eikä mikä tahansa vene vaan Pensar Båtvarfin komea, ajaton ja täysin korvaamaton yhdeksänmetrinen Fiskari – tai oikeammin venettä kutsutaan Pensariksi. Se on kuulunut Bomanin suvulle jo seitsemänkymmentä vuotta, ja Sigge on verisin sormin rapsuttanut merirokot sen pohjasta joka kevät niin kauan kuin muistaa. Hän tuntee jokaisen sentin sen lakatusta pinnasta, hän ja vene ovat yhtä. Tai siis *olivat*, Sigge muistuttaa itseään, samalla kun työntää koppuraiset sormenpäät partaansa ja alkaa kiskoa takkuja auki. Itku yrittää tehdä tuloaan, mutta Sigge työntää

leukaa eteen ja puree hampaansa yhteen. Bomanit eivät itke. Bomanit eivät valita. Bomanit ovat voittajia.

Voittajia? Kutsutko veneesi häviämistä voittamiseksi? Taas meille nauretaan kirkonkylällä. Bomaneille nauretaan. Se on sinun syytäsi, senkin saatanan surkimus.

– Tiedän, Sigge mutisee.

Vieressä chesapeakelahdennoutaja Eukko haukahtaa ja työntää kuononsa isäntänsä kainalon alta. Sigge naurahtaa surullisesti ja rapsuttaa Eukon ruskeaa turkkia kiitollisena siitä, ettei ole yksin.

– Meillä on vain toisemme, Eukko. Mutta sehän riittää.

Sigge rapsuttaa kovemmin, ja Eukko kiehnää nautinnosta. Hän nousee kiveltä ja lähtee kävelemään. Nokian mustat kumisaappaat lipsuvat rantakallioilla, samalla kun Eukko loikkii häntä heiluen vaivattomasti kiveltä toiselle. Sumutorvi, jonka Sigge tunnistaa Finnlinesin Finnswan-laivaksi, ulvoo jossain laivaväylän suunnalla. Kallio vaihtuu laonheen heinikon seassa mutkittlevaksi poluksi, jota Sigge osaisi seurata vaikka sokeutuisi. Hän on syntynyt ja kasvanut Söderkobbenilla – Bomanien saarella – ja täällä hän myös kuolee.

Polku kaartuu, ja vänkyrän männyn takaa paljastuu laituri. Tyhjä laituri. Se saa Siggen sapen taas kiehahtamaan. Tulkoon myrsky, tulkoon kuolema, tulkoon mitä vain, mutta hän olisi halunnut kohdata sen kaiken Pensar laiturissaan. Miten helvettissä hän muka hävisi Johanssonille? Sigge ei ole koskaan ennen hävinnyt sormikoukussa. Ehkä hän ei vain huomannut, että Johansson sai paremman alkuotteen. Niin se täytyy olla. Johansson on huijari.

Sigge kääntää selkensä laiturille, marssii uhkaavasti meren päälle kallistuneeseen venevajaan ja silmäilee pressun peittämiä ääriviivoja ennen kuin kiskaisee sen pois. Alta paljastuu auringon raiskaama, haalean oranssi Vator 17R. Entinen merivartioston

pulpettivene on ruokottomassa kunnossa. Se on ajettu kerran kiville, ja kyljissä on pinttynyttä likaa. Isä kääntyisi haudassaan.

Mietipä, kun Johansson saapuu Verkaniin meidän Pensarilla, ja sinulla on tuo oranssi paska allasi. Se näyttää kelluvalta appelsiinilta, jumalauta.

– Isä, nyt turpa kiinni.

Eukko haukkuu, ja Sigge tajuaa puhuvansa kuolleille. Onneksi siihen vaivaan löytyy lääke. Hän nousee Vatoriin ja kohottaa pahvia, jonka alta paljastuu melkein kuutiollinen toisiinsa tiukasti köytettyjä Viru Valge -mäyräkoiria. Hän repäisee päällimmäisen pakin auki ja noukkii kaksi pulloa tulilientä ennen kuin lähtee venevajasta ovet paukkuun.

Edesmenneen isän ääni muistuttaa, kuinka surkea tapaus Sigge on veljiinsä verrattuna.

Hän vääntää korkin auki ja hamuaa muovipullon kaulan suuhunsa, samalla kun pysähtyy kusemaan heinikkoon. Kyrpä näyttää käyttämättömältä ja ponnottomalta – ryppyiseltä lerpakkeelta. Ja onhan se ollutkin pitkään telakalla. Aikoinaan vehje oli sentään jonkinlainen, helposti jykevämpää tekoa kuin veljien säälistävät pilit. Jostain syystä isä ei lukenut sitä hänen edukseen, vaikka jaksoi aina muistuttaa, ettei Siggen parta ollut yhtä tuuhea kuin perheen muiden miesten. Ei tullut ukolle mieleen, että se johtui siitä, että hän oli kaikkia nuorempi. Nyt parta on niin tuuhea, ettei sitä voi edes kammata, mutta eipä siitä enää mitään hyötyä ole.

Sisälle päästyään Sigge potkii saappaat jaloistaan, viskaa Blåkläderin kuoritakin naulaan ja rutistaa Eukon kuppiin kaksi purkillista Pedigreetä. Hän sulkee keittiön oven ja kävelee seuraavaan huoneeseen. Joskus kaksikymmentä vuotta sitten lakkattu lautalattia narisee askelten alla. Sigge istuu pirttipöydän ääreen ja kaataa likaisen Arabian kahvikupin puolilleen. Hän juo. Ja juo. Sitten hän juo lisää.

Korppoo, sinne on moni kuollut.

Mitä tapahtuu, kun pikkukylän juoppo ja ikuinen tunari saa vahingossa sankarin viitan harteilleen? Entä kun kylälle tärkeän vierasvenesataman uudeksi omistajaksi ilmaantuu nuori kaupunkilaisnainen, jonka jokainen yritys on pääty-nyt epäonnistumiseen? Tai kun merestä löytyy venesataman entisen omistajan ruumis, mutta leski ei kyyneleitään mieheen tuhlaa? Kehen kohdistuvat epäilyt, kun ruumiita ilmaantuu lisää ja lähistöllä liikuskelee myös hämäräpe-
räinen venäläiskolmikko? Ja miten tähän kaikkeen liittyy Frank Sinatralla elämäänsä ääniraidoittava vanhus, joka on tullut Korppooseen kuolemaan, mutta ei tylsyyteen?

TAKAMAILLA-trillerisarjassa matkataan pitkien hiekka-
teiden päihin eri puolille Suomea, missä paikalliset yhteisöt setvivät rikoksia omin voimin ja kyseenalaisin keinoin. Sarjan jokainen osa on itsenäinen kertomus omine jäljittelemättömine hahmoineen. SAARI, JOKA REPESI kertoo kahdestatoista askeleesta, jotka syöksevät turunmaalaisen saaristoidyllin täydelliseen kaaokseen.

9 789523 767799

84.2

ISBN 978-952-376-779-9

www.bazarkustannus.fi